

Motion till riksdagen 2023/24:1907

av **Linnéa Wickman m.fl. (S)**

Kostnadsfria mensskydd för flickor och kvinnor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av en nationell lagstiftning för kostnadsfria mensskydd och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Menscykeln är en naturlig del av vardagen för hälften av alla människor och det är en rättighetsfråga att kunna sköta sin menstruation på ett hygieniskt och värdigt sätt. I grunden handlar det om att samhället behöver säkerställa att flickor och kvinnor kan delta fullt ut i skolan, på jobbet och på fritiden.

Globalt drabbas flickor och kvinnor som lever i extrem fattigdom allra hårdast av brist på tillgängliga mensskydd och tillräckliga sanitära förhållanden liksom starka tabun kring kvinnokroppen. Men även i Sverige ser vi att det finns behov av att samhället blir bättre på att anpassa sig till kvinnors livsvillkor. Hur mycket det kostar att ha mens skiljer sig åt och beror på flera faktorer. Men det är ett faktum att kostnaderna kan bli höga och att det påverkar både kvinnors hälsa och ekonomi på ett sätt som inte påverkar män.

För de barn i Sverige som lever i de mest ekonomiskt utsatta familjerna kan oro för att belasta familjens ekonomi riskera att få konsekvensen att flickor stannar hemma från skolan på grund av bristande tillgång till mensskydd. Trots att skollagen är tydlig med att skillnader mellan elevers förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning ska utjämnas. I takt med att barnfamiljerna pressas allt hårdare av kostnadskrisen riskerar detta att bli ett mer utbredd problem.

Det är samtidigt inte enbart en ekonomisk fråga, utan tabun och oro kring mens kan i sig hindra flickor från att köpa eller våga fråga om att få låna mensskydd i skolan. I en inkluderande skola med en god arbetsmiljö för eleverna bör det vara lika självklart att det erbjuds kostnadsfria mensskydd som tvål och toalettpapper på toaletten.

Det finns kommuner i Sverige som har gått före och infört kostnadsfria mensskydd i skolan och på sina håll i andra offentliga lokaler. Men vi ser också hur den nationella lagstiftningen tagit steg framåt i andra länder. Skottland införde i ett första steg avgiftsfria mensskydd på skolor och universitet och har nu infört kostnadsfria mensskydd för alla landets kvinnor.

Detta kan tjäna som goda exempel på hur hinder kan undanröjas för att motverka mensfattigdom och underlätta för flickor och kvinnor att delta i samhället. Det finns all anledning att dra lärdom av de steg som tagits av svenska kommuner och andra länder genom att se över behovet av en nationell lagstiftning på området också i Sverige.

Linnéa Wickman (S)

Jim Svensk Larm (S)

Kristoffer Lindberg (S)

Sanna Backeskog (S)